

Világosság

Ára 4 ler

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 április 21, csütörtök.

VI. ÉVFOLYAM. 91. SZÁM.

Harcos kiállítás a békéért

A világ dolgozóinak, a földkeresség haladó szellemiségeinek, az öt világrész szabadság és békeszerető népeinek tekintete ma Páris felé fordul, ahol több mint 600 milliós tömeg képviselőiben kezdik meg tanácskozásait a Világ Békekongresszus kiküldöttei.

A párisi kongresszus nem a kizsákmányoló osztályok frakkos diplomatainak párnázott ajtóik mögötti tanácskozása — hanem a tömegeknek a békéért, a munkát, a haladást és a szabadságot vállaló harcos, magabiztos hatalmasarányú világraszóló megnyilvánulása lesz. Azoké a tömegeké, amelyek a Szovjetunió vezette hatalmas béketábor oldalán, a kemény küzdelmekkel vívott szabadságjogok, a békes építés, a népek testvérisége és a dolgozó tömegek jóléte érdekében sorakoznak fel és azoknak a tömegeknek a megnyilvánulása lesz, amelyek még az imperialisták és zsoldosok igája alatt szenvedve, demokratikus jogokat, szabadságot, jobb életlehetőséget követelnek — a szörnyű terror ellenére is bátran teszik magukévá a béke arvonálának magasatos eszméjét.

A Béke Világkongresszus Előkészítő Bizottságához nap, mint nap újabb táviratok érkeznek, melyekben a földkeresség különböző országainak szervezetei csatlakozásukat jelentik be a Béke Világkongresszushoz. Milliós és milliós ember, kis és nagy népek fiait tesznek ünneppélesen fogadalmat a béke mellett, a háborus uszítók, a népeket rabságban tartó imperialisták ellen. Egyszerű, de lelkes szavakkal köszöntik a Béke Világkongresszus gondolatát és ugyanakkor a legélesebben elítélik az imperialistáknak egy újabb világéget előkészítő mesterkedéseit.

Washingtonból Pekingig, Oslótól a délafrikai Fokvárosig a népek millióinak szabadság és békevágya nap, mint nap jut kifejezésre azoknak a hatalmasarányú tömegmennyilvánulásokon, amelyek az emberiség fejlődését biztosító béke mellett foglalnak állást.

A békevágy, a háborus uszító: minden mesterkedése ellenére is bennél az emberek szívében s azt legjobban ez a hatalmas földkerességet átfogó békemozgalom bizonyítja a legjobban. De bizonyítja egyben azt is, hogy a néptömegek készek bátran kiállni a béke mellett és készek a békéért minden erejükkel, semmi áldozattól se visszarettentve harcolni.

A béke magasatos vágya hatotta át a Román Népköztársaság dolgozó tömegeit is, amikor egy emberként foglaltak állást a világ béké eszméje mellett — a háborus uszítókkal szemben. Népköztársaságunk dolgozó tömegei, amelyeket a multban az elnyomó osztályok önkényuralmuk megszüntetése érdekében gyűlölködést szítva közöttük, igyekeztek őket szembeállítani egymással — most nemzetiségre való tekintet nélkül tettek ünneppéles forradalmat arra, hogy a Szovjet Hadserg kőies felszabadító harcát után, a román munkásosztály élcsapata által vezetett és kemény harcra kivívott szabadságjogokat és mindazokat a hatalmasarányú megvalósulásokat, amelyek a

A Béke Világkongresszus alkalmából

Hatalmasarányú Béke-Hetet rendeznek Franciaországban

Megérkeztek a szovjet kiküldöttek Párisba Béketüntetésekre készülnek Németországban

PÁRIS. (Rador) — A Béke Világkongresszuson résztvevő szovjet küldöttség tagjai közül április 18-án Párisba érkezett Volgin akadémikus, Ilja Ehrenburg, Kozmodemjanskaja, Mareszjev és Turszun Zade, Nikolaj metropolita, az orosz ortodox egyház képviselője, szintén április 18-án érkezett. Ugyancsak megérkezett a bolgár értelmiség 8 tagú küldöttsége (a francia kormány nem adott beutazási engedélyt a küldöttség többi tizenöt tagjának), valamint a kubai és haiti küldöttség. Tegnap távirat az Egyesült Államok és a Román Népköztársaság küldöttségének a közeli érkezését jelezte. Az olasz küldöttség április 18-án külön vonaton elindult Rómából.

A Béke Világkongresszussal kapcsolatban egész Franciaországban megrendezik a Béke Hetét. Mind több szervezet jelenti be csatlakozását a kongresszushoz és jelöli ki küldöttjeit a kongresszusra és a Buffalo-stadionban ezt követően sorakerülő tömeggyűlésre. Franciaország s a vele szomszédos országok számos városának a lakossága békekaravánokat szervez, amelyek április 24-én érkeznek a Buffalo-stadionba, hogy résztvegyenek az óriási arányú béketüntetésen. Az utasító városokban és Páris külvárosában fogadóállomásokat szerveznek a békekaravánoknak. A sajnavidéki fémipari munkások szakszervezete elhatározta, hogy a kongresszus egész idejére vendégül látja a mar-seillei fémipari munkások küldöttségét.

A francia demokratikus sajtó beszámol arról, hogy a francia közvélemény tiltakozik a kormány ama elhatározása ellen, hogy korlátozza a kongresszusi kiküldöttek beutazási engedélyeinek a számát. A „Ce Soir” megállapítja, hogy a francia kormány Washington utasítására hajlja végre ezeket a sértő intézkedéseket. A francia republikánus ifjuság szövetsége szerint a francia kormány korlátozó intézkedései elárulják a kormányának a fokozódó békemozgalom miatti félelmét.

„A kollektív békeakarát legyőzhetetlen erő”

A Béke-Világkongresszus amerikai előkészítő bizottsága közölte azoknak a haladó amerikaiknak névsorát, akik csatlakoztak a békekongresszushoz. A bizottságnak három elnöke van: Dubois, a néger történettudós, Moulton püspök és Roggel, volt helyettes főügyész. A bizottság üdvözlötlet küldött a párisi kongresszushoz. Ebben kifejezi azt a meggyőződését, hogy a világ népei megakadályozzák a háborút. Az üzenet a kollektív békeakarát legyőzhetetlen erőnek minősíti. A bizottság tagjai között szerepelnek haladószelemű írók, művészek, tudósok és mások.

Marinello, a kubai küldöttség vezetője, Párisba érkezve, honfitársai nevében kijelentette a „L'Humanité” munkatársának: „Csodálatos utazásunk volt, kivéve neoyorki időzésünket, amely inkább kellemetlen volt. A szövetségi hatóságok egy egész éjszakán visszatartottak Long-Islandban, amélkül, hogy lehetőséget adtak volna a külvilággal való érintkezésre.” A továbbiakban rámutatott, hogy Kubában nagymérvű a békemozgalom. Havannában az egyszerű emberek és az értelmiségek ezrei kísérték a kikötőbe a küldöttséget. „Szilárd meggyőződés” — mondta befe-

jezésül —, hogy ez a kongresszus a háború befejezése óta legjelentősebb esemény lesz s kifejezi a világ minden népének a békeakarát.

Bombayban, mint jelentik, visszavonták a hindu ifjuság két küldöttjének az útlevélét. Berlini hír közli, hogy a berlini francia konzulátus április 16-án tudomásul adta, hogy a német küldöttség 21 tagja közül csak 8 kap beutazási engedélyt. Április 16-ig még nem adták meg ezeket sem.

Berlini lapok jelentik, hogy a német békebizottság azzal a javaslatlal fordult valamennyi demokratikus szervezethez és választási egyesülethez, hogy a Béke Világkongresszus idején egész Németországban rendezzenek tömeggyűléseket a béke védelme jegyében. A berlini nők nyilatkozatot tettek közlé s ebben többek között kijelentik: „Nem engedjük,

hogy férjünket és fiainkat Szovjetunió elleni háborúban való részvételre kényszerítsék. A világ minden népével békében kívánunk élni. Ezért üdvözljük a béke híveinek a Világkongresszusát.”

A „Tribuna Ludu” című lengyel lap „A béke világharcjának ereje” címmel ír cikket a nemzetközi békekongresszussal kapcsolatban. A cikk a többi között ezeket mondja: — A háborúra uszító imperialisták mesterkedése éppen ellenkező hatást váltottak ki, mint ők várták. A békes nemzetek idegei erősebbeknek bizonyultak, mint az övék. Az emberek százmilliói szilárdan elhatározták, hogy megvédik a békét. A béketábor ereje összehasonlíthatatlanul hatalmasabb, mint azoké, akik csak saját hasznukra gondolnak és világuralomra törekednek.

A magyarországi Függetlenségi Népfrent választási kiáltványa

BUDAPEST. (Rador) — A Magyar Függetlenségi Népfrent a közeli országgyűlési választások alkalmából kiáltványt intézett a magyarországi dolgozókhöz. A kiáltvány közli, hogy a jobb jövőért együtt küzdő széles dolgozó

dolgozó tömegek számára a békét, a felemelkedést és a jólétet biztosító szocializmus megteremtését jelenti — minden erejüket megvédelmezik.

Hazánk dolgozó tömegei tudják, hogy a béke ellenségeinek mik a céljai, tudják, hogy a béke ellenségei a kizsákmányolók — a dolgozó ellenségei, akik egy újabb és még véresebb háború kibombantásával szeretnék megsemmisíteni mindazt, amit a dolgozó tömegek a munkásosztály élharcos pártjának az irányításá-

val építettek. Azt is tudják, hogy kik akarják az idő kerekét visszafordítani és azt is tudják, hogy éppen ezek a háborus uszítók szeretnék a kizsákmányoló osztályok uralmát hazánkban visszaállítani és ezeket a kizsákmányolókat ismét a dolgozó nép nyakára ültetni. Az amerikai nagytőkésék, London Iparmágnásai és az örökrolettint időkot visszatróttteni bgyünökeik, tudják, hogy minden ügynök, amit a szocializmus hatalmas építményébe elhelyezünk — a letűnt, kizsákmányoló

osztályok, a nagytőkés-földesuri rendszer maradványainak sarkkövét jelenti.

Fenyegetőzhetnek és siránkozhatnak a béke és a nép ellenségei. Népköztársaságunk dolgozó harcos lendülettel folytatják a szocializmus hatalmas művének építését és minált az Óceánon túl az új esztaterekre áhító hiénák újabb áldozatokra lesve, támadó jellegű paktumokat hoznak létre, azalatt dolgozóink éppen a Béke Világkongresszussal egyidőben a mérlé-

gét, majd rámutat arra, hogy a Függetlenségi Népfrent feladatának tekinti az ország iparosodását eredményező öt éves terv teljesítését. Miután hangsúlyozza, hogy a Függetlenségi Népfrent továbbra is határozott békepolitikát folytat, a kiáltvány annak a kijelentésével fejeződik be, hogy a Népfrent igazi népköztársaságot akar megvalósítani, bevonva a széles népi tömegeket az ország vezetésébe.

KIKIALTOTTAK A FÜGGETLEN IR-KÖZTARSASAGOT

DUBLIN. (Rador) — Vasárnap Dublinban ünneppéles kiállítások között kikiáltották az Ir-Köztársaságot. Ezzel Dél-Irország minden függőségi kapcsolatot megszakított a brit koronával.

MA JAR LE A KUOMINTANGNAK ADOTT ULTIMATUM

PEKING (Rador) — Pekingben folytatódnak a béketárgyalások. A Kínai Kommunista Párt küldöttsége a Kuomintang küldöttségével folytatott számos munkatárgyalás után kidolgozta a békeszerződés tervezetét. A két küldöttség április 15-én hivatalos értekezletet tartott. A Kínai Kommunista Párt küldöttsége átadta a nankingi küldöttségnek a békeszerződés végleges tervezetét. Ez 8 pontból és 24 szakaszból áll. A Kínai Kommunista Párt küldöttsége közölte, hogy a nankingi küldöttségnek legkésőbb április 20-ig nyilatkoznia kell, hogy meg akarja-e kötni a békeszerződést.

WASHINGTON (Rador) — Tom Connolly, az amerikai szenátus külügyi bizottságának az elnöke, nyilvánosságra hozta annak a levelnek a szövegét, amelyet március 15-én Acheson külügyminiszter intézett hozzá. A külügyminiszter levelében ellenzte, hogy újabb egy és félmillió dollár segélyt nyújtsanak Kuomintang-Kínának. Azt írta, hogy a japán háború befejezése óta az Egyesült Államok több mint 2 milliárd dollár értékű támogatást nyújtott Kuomintang-Kínának. A Kuomintang-kormány helyzete ennek ellenére olyan súlyossá vált, hogy nem képes fenntartani hatalmát Dél-Kínában.

ünnepe — Május 1 tiszteletére hatalmasarányú szocialista munkaversenylet járulnak hozzá a dolgozók jólétét biztosító szocializmus építéséhez.

Igy dolgozunk és így harcolunk a békéért és így erősítjük a világ béke és szabadságszerető népeinek hatalmas táborát.

Népköztársaságunk dolgozó lakító munkával köszöntik a párisi Béke Világkongresszust és kívánnak sikert történelmi jelentőségű munkájához.

SZÁSZ ISTVÁN,

A SZOVJET MŰVELŐDÉSÉRŐL

(A „Társadalmi Szemle”
1949 februári számában
megjelent cikkből.)

Nem könnyű számot adni a szovjet kultúra méreteiről, szélességéről és mélységéről, fejlődésének villámgyors tempójáról. Száznál több nyelven jelennek meg a Szovjetunióban újságok és könyvek, száznál több nyelven folyik a tanítás nemcsak alsó és középfokú iskolákban, de egyetemeken és műegyetemeken is. A háborút megelőző évben az iskolákban 1 millió 200 ezer pedagógus tanított. Száznál több nyelven tartanak a Szovjetunióban színházi előadásokat, Vannak szépirodalmi könyvek (például Solohov négykötetes Csendes Donja és Fagyjev Tizenkilenc című regénye), amelyek egyedül orosz nyelven több mint nyolcmillió példányban fogytak el. És a szépirodalmi könyvek példányszáma eltorpult a marxizmus klasszikusainak, főleg Lenin és Sztálin munkáinak példányszámai mellett. De ezek a számok egyedül nem adhatnak képet a szovjet kultúra elterjedéséről. Ez sokszor azokat is megiepi, akik a Szovjetunióban élnek és a kultúrfronton dolgoznak. Én például nagyon elcsodálkoztam, amikor egy (Moszkvától kétezer kilométernyi távolságra fekvő) kolhoz klubjában előadást hallottam, jó előadást, a XIX. század nagy orosz regényirojának a nyugateurópai irodalomra gyakorolt hatásairól. Nem kevésbé voltam meglepve, amikor az Északi Jeges-tenger partján, egy halászfaluban kiállítás láttam (nem tudom Goethe hányadik születésnapja alkalmából) Goethe műveiből.

A szovjet kultúra soknyelvűségének teljes jelentőségét csak akkor értjük meg, ha tudjuk, hogy egyes szovjet népek kultúrája (például a gruzé, örményé) már magas fokon állott évszázadokkal a mai időszámítás kezdete előtt, más szovjet népek viszont a kulturális fejlődésnek oly alacsony fokán rekedtek meg (például a magyarral rokonságban lévő komi nép), hogy a komi ábécé csak a Nagy Októberi Forradalom győzelme után készült el. A Szovjet Tudományos Akadémia készítette. Az első kominyelvű könyvet 1922-ben nyomtatták ki — Lenin-grádban. Óriási volt a különbség az indulásnál, de a szocializmus győzelme és a leninista politikai nemzetiségi politika, ha nem is szüntethette meg teljesen e rövid idő alatt a nagy kulturális múlttal bíró népek és a kultúrában visszamaradott népek kultúrája közötti különbséget — a többévezredes elmaradottság rövid harminc év lefolyása alatt már csak alig látható nyomokat hagyott. A komi nép költői ma már versenyeznek a gruz, örmény és tadzsik szovjet költőkkel és egy nyenyec nemzetiségű marteratikus (tizennyolc esztendővel azután, hogy az Akadémia elkészítette a nyenyec ábécé) tanszéket kapott a nagymultú Leningrádi Egyetemen. Sztálin a szovjet íróknak azt a tanácsot adta, hogy műveik formában nemzetiek, tartalombar szocialisták legyenek. Ez a zseniális program nagyban hozzájárult, különösen a kisebb, elmaradott népek kultúrájának viharostempójú fejlődéséhez és elősegítette a soknyelvű szovjet kultúra egységének megszilárdítását. A nemzeti formában megjelenő műveket minden szovjet nép sajátjának tekintik és a szocialista tartalom egységbe forrasztja a sok rész-kultúrát. A szocialista tartalom megkönnyíti azt, hogy az egyik

nép megszeresse és sajátjának tekintse más szovjet népek kultúrájának alkotásait is. Mint ismeretes, a Kaukázusban élő tyürkök közel ezer esztendőn át állottak, szinte szakadatlan vörös harcban szomszédikkal, az örményekkel. A cári uralom idején a cári rendőrség (hogy gyengítse úgy a tyürkök,

mint az örmények szabadságmegzámát) a két népet állandóan egymásra uszította — véres eredményekkel. Hol a tyürkök rendeztek örményprogrómot, hol az örmények tyürk mérszárást. Az örmények nemzeti époszának hőse Dávid Szaszunski a tyürkök elleni háborúban vált legendás harcos-

sá. 1941 őszén ünnepelték a Szovjetunió írói Szovjet-Örményország fővárosában, Jerrevánban az örmény nemzeti éposz megszületésének nyolcszázadik évfordulóját. Az ünnepségen résztvett a tyürkök nagyszámu küldöttsége is. Ajándéku elhozták örmény elvtársainak a tyürk-ve

Dávid Szaszunskiról szóló éposz tyürknyelvű kiadásának egy diszplányát. És ezt úgy az örmények, mint a tyürkök természetesnek találták.

A kik szovjet szinpadok műsorát és a szovjet kiadók jelentéseit figyelemmel kísérik, azok tudják, hogy egy nép sem becsülly olyan nagyra a mult századok irodalmi nagyjait, mint a szovjet nép. Tolsztoj művei a szovjet uralom egy esztendeje alatt nagyobb példányszámban jelentek meg orosz nyelven, mint Tolsztoj életében három-négy évtized alatt. Osztrovszkij drámáit ma egy esztendő alatt többet nézik meg, mint Osztrovszkij életében évtizedek alatt. A szovjet kultúra nagyságának és gyors fejlődésének egyik emelője éppen az, hogy a mult századok orosz, ukrán, gruz, tatár, karél, stb. kultúra alkotásából magáévá tett minden valódi értéket. Nem épített ki a forradalom előtti és a forradalom győzelme utáni kultúrák közé. A XIX. század írói, festői, publicistái, zeneszerzői együtt harcolnak a szovjet kultúra munkásaival, a szovjet nép kultúrszínvonalának emeléséért. Nekik nagy érdemük van abban, hogy a könyv olyan gyorsan és viszonylag könnyen eljutott a végtelen birodalom legtávolabbi pontjaira is. Nagy érdemük van abban, hogy a tegnapielőtti nomádnak ma már házikönyvtára van. De nagy érdemük van abban is, hogy a szovjet írók és művészek el tudták kerülni a nyugati divatos, nagyon csábító és sokszor rettenetesen „forradalmi” jelszavak alatt induló formalista irányok csábításait. A szovjet írók nem szégyelnek tanulni az irodalom klasszikus mestereitől. Nem azon török a fejüket, hogy lehetne minél meglepőbb és minél érthetlenebb kifejezési formákat találni, ami kétértelművé teszi a tartalmat. A szovjet írók egyszerűsége és világosságra törekvésük, ujjat és meglepőt a tartalomban adnak. Uj emberekről és új viszonyokról írnak. Az új ember, a szovjet ember, az igazán szabad ember, az igazán humanista ember új gondolatairól és új érzéseiről. Természetes, hogy az új tárgykör megváltoztatja a formát is. Az új formát nem agyalták ki a szovjet írók és művészek, az új formát a témakör, az új helyzetek, gondolatok és érzések fejlesztették ki. A szovjet írók választ adtak a nagy kérdésekre, melyeket a XIX. század orosz klasszikusai csak felvetettek. Így fejlődött a XIX. század nagy orosz realizmusa — szocialista realizmusa.

Bár ezt a kifejezést nem szokás használni, azt hiszem, helyes lesz megnevezni, hogy nemcsak a szovjet irodalomnak és művészetnek, de a szovjet tudománynak is a szocialista realizmus a módszere. Ezt úgy értem, hogy a szovjet tudósok azokra a problémákra koncentrálnak erejüket, melyek megoldása fontos a szocialista társadalom megerősítése és gazdaságának fejlesztése szempontjából, mert elősegíti a kommunizmus megvalósítását. A gyakorlati élet feladta problémákra viszont elméletileg elmélyített megoldásokat keresnek. Ezért ért el a szovjet tudomány olyan meglepően nagy és olyan az egész szovjet társadalomra, sőt az egész emberiségre hasznos eredményeket a biológiában, fizikában, kémiaiban és az orvostudományban.

Több mint másfélmillió könyvet adott ki ebben az évben az Állami Könyvkiadó

Az Állami Könyvkiadó igen gazdag tevékenységet fejt ki művelődésünk fejlesztése érdekében. Nálunk eddig ismeretlen nagy példányszámban adja ki honi szerzők eredeti alkotásait, fordításokat, tudományos munkáit és iskolai tankönyveket az összes együttélő nemzetiségek nyelvén.

1949 januárjában az Állami Könyvkiadó 20 könyvet és brosurát adott ki összesen 120.450 példányban; februárban 19 könyv jelent meg 112.000 példányban és márciusban 57 művet adott ki összesen 379.800 példányban. Márciusban 13 magyarnyelvű könyv jelent meg ezenkívül, összesen 52.000 példányban.

Az irodalmi és tudományos munkák kiadásával párhuzamosan, az Állami Kiadó folytatta a tankönyvek kinyomtatását. 1949 januárjában 12 tankönyvet (ebből 9-et az együttélő nemzetiségek nyelvén) nyomtattak ki 256.150 példányban; februárban 17 tankönyvet (ebből 11-et az együttélő nemzetiségek nyelvén) 542.600 példányban és márciusban 8 tankönyvet (ebből 4-et az együttélő nemzetiségek nyelvén) összesen 110.700 példányban.

Az Állami Könyvkiadó egyik nagy sikere Zaharia Stancu „Mezítláb” és Eusebiu Camilar „A köd” című regényének megjelenése népszerű kiadásban husz-huszezer példányban.

Az Állami Kiadó újabb brosurá-sorozatát indította „Időszerei kérdések” gyűjtőcímmel. Ezek a brosurák huszezer példányban jelennek meg rendkívül olcsó, 12–15 lej áron. A sorozat riportokban mutatja be az elmunkások eredményeit és a népi demokrácia megvalósításait.

Torda-Aranyos megyében a kulturotthonok versennyel ünneplik Május 1-ét

(Levelezőnk írja.) — A megyei minisztérium szakértéses könyvtárral együttműködésben, a gazdagított Torda-Aranyos megyei huszonnégy kulturotthonát. Ezzel a minisztérium által a tordamegyei kulturotthonoknak juttatott könyvek száma 11.400-ra emelkedett. A Román Munkáspárt szervezete kezdeményezésére, a kezdeményezésére, Lupsa község lakói elhatározták, hogy önkéntes munkával építtetik a kulturotthonnak. Az épületbe könyvtárat és muzeumot is terveznek. Ed-

NEMES MIKLÓS

Levelezőink írják:

Mosi Tordasszentlászlón

(Levelezőnk írja.) — A tordasszentlászlói régi vágya volt a helyi mozi. A múltban ez nem valósulhatott meg, mert a tőkés vállalkozók nem láttak benne hasznot. Ma azonban, mikor nem tőkésnek használna, hanem a dolgozó tömegek érdeke az elsőrendű szempont, Tordasszentlászlóra is eljuttat a művelődés e hathatós eszköze.

Először némi nehézségek látszóttak, mert vilány csak a szanatóriumban van, körülbelül 400 méternyire a kultúrháztól. A szanatórium igazgatósága azonban természetesen hozzájárult a bekapcsoláshoz, a kulturotthon és a demokratikus szervezetek pedig segítséget nyújtottak az anyagi nehézségek leküzdésében. A munkában különösen kitűnt a helyi ifjúsági szervezet, amelynek tagjai mind a villanypótlás felállításánál, mind a huzalok kifeszítésénél derekas munkát végeztek. Ezzel a tordasszentlászlói ifjúság egyrészt öntudatát bizonyította be, másrészt a közösségi munka szép példáját szolgáltatta.

IFJ. BAZSA CS. ISTVAN.

Bethleni új írástudók

(Levelezőnk írja.) — Négy grófi kastély — 160 írástudatlan. Nemrég még ennyi analfabéta volt Bethlenben. A fényes terek mellett az egykori jobbágyok utódai sötétben éltek. Azóta, a Népköztársaság jóvoltából, legtöbben már megismerkedtek az írással-olvasással. A község 160 írástudatlanja közül 127 sikeresen vizgázott és iskolai bizonyítványt kapott. A még hátralevő 33 előtt szintén nyitva a tanulás útja.

SZAKÁCS ISTVAN.

Mégegyszer az érmihályfalvi iskoláról

(Levelezőnk írja.) — Mnap röviden beszámoltunk az Érmihályfalva egyik iskolájában tett látogatásról. A meglátogatott két-tantermes iskolában láttunk lendületes munkáról tudósítottak. Félreértésük elkerülése végett ki kell egészítenünk a minapi beszámolóval azt, hogy Érmihályfalván 24 tanterem népi iskola is működik s a munkából szintén kivonul részét

Különösen figyelmet érdemel az, hogy az új iskola a tanulók iskolán kívüli életét is tartalommal tölti. Míg a múltban az iskolán kívül a gyermekek játék-haborkodással verték az időt, ma — ezt mutatja az érmihályfalvi példa is — szakkörrel, színdarabtanulással, maguk alakította olvasóköri munkával hasznosítják a tanulás és az egészségedés mellett maradt szabadidejüket.

A brádi nyomda

(Levelezőnk írja.) — Brád múltbeli két nyomdája, a „Zaránd” és a „Motilor” ellentétes arcvonalon sorakoztatta ölmakatondit. A „Motilor” nyomda a mindenkorai reakciónak a szolgálatában állt, lett legyen annak Bratianu, Maniu, Vaida Horia vagy Antonescu a vezetője. A „Zaránd” nyomda becsületesen a dolgozókat szolgált.

A nyomdák államosítása után egyesítették a két nyomdát s az így megerősödött brádi nyomda új helyiségben, Sikó Mihály vezetése alatt, most már egészében a tömegek felvilágosodásának az érdekében, a dolgozókért mozgósítja ölmohadsereget.

CSONGRÁDY ISTVAN.

Szatmári kultüregyüttes Sárközön

(Levelezőnk írja.) — A satmári kultüregyüttes együttese a napokban értékes előadást rendezett a sárközi kultürotthonban. A sárköziek nagy érdeklődéssel nézték és hallgatták végig az előadást, melynek a másora román, orosz és magyar táncokból, énekszámokból, szavaltatokból, tájékoztató beszédekből állt.

A satmári kultüregyüttes látogatása kapcsolatban van a tavaszi mezőgazdasági munkálatokkal. E munkálatoknak a gazdasági élet egészében való fontosságára mutattak rá az előadás keretében román és magyar nyelven felszólt szónokok.

MUSZKA JENŐ.

ILLÉS BÉLA.

42.4 százalékban teljesítettük a vetési tervet április 17-ig

Lelkesen ünnepelték az ország dolgozói a párisi Béke Világkongresszust

Fizetik a rendelkezési állományba helyezett tisztviselők illetményét

A földművelésügyi minisztériumhoz április 17-ig beérkezett jelentések szerint, az ország területén 2 millió 877.138 hektár területet vetettek be, vagyis az előirányzott vetési tervet 42.4 százalékban teljesítették.

A vetési terv teljesítésében élénjárnak: Bihar megye, ahol 71.1 százalékban, Valcea megye, ahol 59.2 százalékban, Dambovitá megye, ahol 58 százalékban és végül Konstanca megye, ahol 57 százalékban teljesítették eddig a vetési tervet.

A nagy mezőgazdaságokkal rendelkező megyék közül a vetési csatában a következő megyék maradtak el: Teleorman megye, amely 22 százalékkal, Botosani megye, amely 26.4 százalékkal, Ilfov megye, amely 30.6 százalékkal és Buzau megye, amely 31.5 százalékkal teljesítette az előirányzott vetési tervet.

Az erdélyi megyékben a következő a vetési helyzet: Szatmár megye 48.2 százalékkal, Máramaros megye 29.7 százalékkal, Naszód megye 29.4 százalékkal, Maros megye 50.6 százalékkal, Csík megye 30.2 százalékkal, Háromszék megye 31.3 százalékkal, Brassó megye 30.9 százalékkal, Fogaras megye 33.2 százalékkal, Széchenyi megye 38.2 százalékkal, Hunyad megye 29.3 százalékkal, Szörény megye 45.4 százalékkal, Krassó megye 50.3 százalékkal, Temes megye 55.2 százalékkal, Arad megye 46.8 százalékkal, Szilágy megye 47 százalékkal, Szamos megye 41.9 százalékkal, Kolozs megye 41.1 százalékkal, Torda megye 29.1 százalékkal, Fehér megye 34.6 százalékkal, Kisküküllő megye 40.9 százalékkal és Nagyiküküllő 39.4 százalékkal teljesítették a vetési tervet.

A tavaszi szántási és vetési munkálatok idejében való elvégzésére dolgozó földműveseink megkétszerezett erőfeszítéssel kell dolgozniuk és minden erőt mozgósítaniuk kell, különösen azokban a megyékben amelyek eddig nem teljesítették kielégítően a vetési tervet.

Az ország dolgozói a párisi Béke Világkongresszust ünnepelték

Hétfőn reggel 7 órakor, a Román Népköztársaság kétkézi és ezelleni dolgozóit, valamint különböző tömegszervezeteit a párisi Béke Világkongresszuson képviselő nyolc kiküldött repülőgépen Párisba utazott.

A küldöttség tagjai: Sadoveanu Mihail akadémikus, Constantinescu-Iasi Petre akadémikus, Rautu Leonte egyetemi tanár, Stancu Zaharia akadémikus, Roller Mihail, Lepădatu Constantin, Mezincescu Florica dr. egyetemi tanár és Malica Mircea.

A Román Népköztársaság békevédelmi bizottsága a fővárosi Ate-neul Roman helyiségében nagygyűlést rendezett, amelyen megjelentek Groza Péter dr. miniszterelnök, Voitec Stefan, a RMP Központi Vezetősége politikai Irodájának tagja, Craciun Constanta, Parvulescu C., Dragici Al., Pas Ioan, a RMP Központi Vezetősége tagjai, Savulescu Traian, az Akadémia elnöke és számos politikai és közéleti személyiség.

EGYETLEN CSAVART SEM GYARTUNK SZOVIETELLENEK HÁBORURA

Socor Matei, a rádiótársaság vezérigazgatójának megnyitó szavai után Voitec Stefan, a RMP Központi Vezetősége politikai

Irodájának tagja beszédet tartott. Az előadó beszédében rámutatott arra, hogy az utolsó háború tapasztalata megmutatta a népeknek, hogy nem elég gyűlölni a háborút, de szükséges keményen harcolni szervezett formákban azért, hogy az imperialista kőkerek által előkészített újabb háborút megakadályozzák. A továbbiakban hangsúlyozta, hogy a marsshallizált országok dolgozói küzdenek a békéért és kinyilvánítják elhatározásukat, hogy soha sem akarnak részesei és végrehajtói lenni az imperialista támadó

Kik a béke barátai és kik ellenségei?

A továbbiak során az előadó rámutatott arra, hogy a földkerekség népeinek széles tömegei, amelyeknek hangja félreérthetetlenül csendül majd fel a párisi értekezleten, nagyon is jól tudják, kik a béke barátai és kik ellenségei. Ezek a tömegek mindenütt résztvesznek a békeoffenzívában és készek arra, hogy eleve lesújtanak az angol-amerikai háborús uszítóknak minden támadó kísérletére.

A béke tábora legyőzhetetlen — mondotta Stefan Voitec — az egyszerű emberek százmillióit foglalja magában, akik nem felejtették el, mit jelentett az a támadó

terveknek. Így például az angliai gépipari munkások szakszervezetének egyik határozata ezt mondja: „Kijelentjük nyíltan a háborús uszítóknak, hogy egyetlen csarvart sem készítünk a Szovjetunió elleni háború részére.” A londoni szakszervezetek tanácsa pedig figyelmezteti a laborista kormányt: „Ha azok a határozatok, amelyekket hoznak, háborút jelentenek a Szovjetunió ellen, akkor országunk kormányának más munkásszállyal kell keresnie, amely harcoljon érte.”

dó háború, amelyet a hitlerizmus indított el, az a fasizmus, amelynek örökösai és továbbfolytatói az imperialista blokkba fémörült angol-amerikai háborús uszítók.

A béke tábora legyőzhetetlen, mert élén a Szovjetunió áll, a győzelmes szocializmus nagy és erős országa, amely a di-csőséges bolsevik Párt és a zseniális Sztálin generalisszimus vezetésével a legfőbb biztosíték arra, hogy az emberiség a béke, a kultúra, a szocializmus ellenségeire nem várhat más, mint a teljes vereség.

Nem felejtettük el az áldozatokat

Több hozzászólás után a nagygyűlésen üzenetet szavaztak meg, amelyet megküldöttek a béke híveinek világkongresszusához.

Az üzenetben a Román Népköztársaság dolgozói hangsúlyozták, hogy a béke világkongresszus a föld sok százmillió tömegeinek akaratát fejezi ki, hogy megvéd-

jék a békét és a népek közötti barátságot.

— Nem felejtettük el a legutóbbi háború szenvedéseit, amelyet a német fasizta imperialisták ugyanazzal a világhódító szándékkal robbantottak ki, mint amelyet ma a háborúra törő angol-amerikai imperialista körök tá-

lálnak. Nem felejtettük el az áldozatokat, rokkantjaikat, a hadiözvegyeket és árvákat, nem felejtettük el, hogy ma is, annyi erőfeszítés után, fővárosunkban a kultúra számos hajléka és sok üzem még mindig romokban hever — mondja többek között a távirat.

Miniszteri látogatás a brassói és csíki bányavidéken

Miron Constantinescu bánya- és kőolajügyi miniszter április 12—16 között meglátogatta a brassómezei Feketehalom szénbányáját, valamint a csíkmezei Balánbánya rézbányáját. A miniszter azért kereste fel ezt a két bányát, mert egyikben sem teljesítették százszázalékban az első negyedévre előirányzott termelési tervet.

A vizsgálat Feketehalomban megállapította azt, hogy jóllehet a bányászok teljesítették a termelési feladatokat, mégis az új lelőhelyek feltárásában elmaradtak, amelyek nélkül a jövőbeni ter-

melést nem lehet biztosítani. Ezért megsürgette az új tárna építésének munkálatait.

A balánbányai vizsgálat során kiderült, hogy az első évnegyedre előírt mennyiséget azért nem lehetett kitermelni, mert a villanytelep állandó üzemzavarral küzdött. A miniszter intézkedett a

Fizetik a rendelkezési állományba helyezett tisztviselők illetményét

A pénzügyminisztérium rendelkezése értelmében a rendelkezési állományba helyezett tisztviselők illetményét április 20-ával kezdődően folyósítják.

villanytelep gépeinek megjavítására és a hibás alkatrészek azonnali kicserélésére.

A miniszter ezután megtekintette a csikmadarasi és a csíkmezei Bükkhegy környékén végzett bányakutatási munkálatokat is, melyek kielégítően haladnak.

A rendelkezési állományba helyezett tisztviselőknek az 1949 december hónapban fizetett illetményét folyósítják.

Romániai Magyar Szó

április 20-i számában a mezőgazdasági munkanormákkal kapcsolatban:

„Az új mezőgazdasági kollektív szerződés-keret — mint ahogy arról a mezőgazdasági bér munkások szakszervezeti szövetségének kongresszusán beszámoltak — a mezőgazdasági üzemek vezetői számára előírja azt a kötelezettséget is, hogy ahol csak megvalósítható, vezessék be a munkanormákat.

Ez az idegen kifejezés talán újszerűnek tűnik sok dolgozó földművesnek, jóllehet az, amit érteni kell alatta, korántsem ismeretlen előttük. Legalábbis nem ismeretlen azok előtt a földművesek előtt, akik bér munkát végeznek. Még kevésbé ismeretlen a zsiroparasztok és a volt földesurak kasznárai, intézői előtt, akik a mezőgazdasági bér munkástól mindig megkivánták az általuk önkényesen és rendszerint, a bérékhez viszonyítva, aránytalanul megállapított normák teljesítését. Mit jelent tehát a norma, a munkanorma? Azt az átlagos munkamennyiséget jelenti, amelyet egy közepes képességű munkaerő bizonyos termelőeszközök igénybevételével, vagy anélkül, egy munkanap alatt rendkívüli erőfeszítés nélkül elvégezhet.

„Az ipari munkások legnagyobb része norma szerint dolgozik...”

„Semmi akadály nincs annak, hogy a földművelés terén széleskörűen és a lehetőségek határában belül, minden munkára kiterjessék a norma szerinti termelést.”

Mezőgazdálkodásunkban az új és a szocialista elvek alapján megállapított normák már feltalálhatók. Az állami gép- és traktorállomások alkalmazottai, elsősorban azonban a traktoristák, normák szerint dolgoznak. A helyi viszonyoknak megfelelően: a talaj minősége, nedvességtartalma, a traktorok teljesítőképessége, stb. szerint állapították meg az elvégzendő napi munka mennyiségét. A traktorok normája tehát változó, de misem igazolja jobban a normák bevezetésének hasznosságát mind a dolgozó államára, mind pedig a munkára nézve, mint azok a jelentések, amelyek napról-napra arról számolnak be, hogyan szárnyalják túl normáikat a traktoristák. Ez azonkívül, hogy hozzájárul a vetési terv mielőbbi elvégzéséhez, azaz mezőgazdasági terméskilátásaink növekedéséhez, jelentős mértékben növeli a traktoristák jövedelmét is.

„Ugyanigy be lehet és be kell vezetni a munkanormákat az állami mintabirtokok, a zsiroparaszti birtokok megművelésének minden ágába. Az ésszerűen gazdálkodó paraszt hosszú évek tapasztalataiból tudja, mennyi munkával lehet megművelni a földet. Mennyi időt vesz igénybe az ugarasztás, boronálás, a trágyakihordás és szétterítés, a forgatóasztás, a vetőasztás, a boronálás, vetés, hengerezés, a vetőmag pácolása, a gyomlálás, az aratás, kévekötés, kalangyázás, behordás, stb. Azok a földművesek, akik üzemtérvezetként dolgoztak eddig és szabályszerű mezőgazdasági számvitelt vezettek, pontosan tudják, mennyi az egyes munkálatok átlagos elvégzésének ideje. Arra van csak szükség, hogy beható tanulmányozás után ezeket a normákat mindenütt bevezessék a mezőgazdasági bér munka ellenértékének fokmérőjéül.”

„Természetesen, a mezőgazdasági munkanormák nem lehetnek azonosak az egész országban. Más viszonyok között termel a bihari dolgozó paraszt, mint a csíki, mással az ilfovi, mint a máramarosi. A normák megállapításának vidékenként kell megtörténnie...”

„A béréknek a normából kell kiindulniuk. A mezőgazdálkodásra is kiterjesztett új bérrendszer a normák alapján áll...”

„A mezőgazdasági bér munkások szakszervezeteire vár a hatalmas feladat, hogy a falvakon helyesen állapítsák meg a normákat, a mezőgazdasági bér munkások körében pedig messzemenően népszerűsítsék a normaszertit művelést. Tekintettel arra, hogy ez bizonyos fokig uttörő munka, nagyon kell vigyázni arra, hogy a norma megállapítása a tudományos követelmények szerint történjék, a szocialista elvek teljes érvényesítésével. Ügyelni kell arra, nehogy a normák tulajdonosok legyenek, de ugyanakkor ne igazodjanak a legnagyobb szaktudással rendelkező legnagyobb teljesítményekre képes mezőgazdasági bér munkások teljesítménye után sem. Ennél a kérdésnél is meg kell szemlélünk Sztálin szavait: „Nekünk olyan normák kellene, amelyek valahol közepen vannak a jelenlegi technikai normák és azok között a normák között, amelyeket a Sztáhanovok és Busziginok elértek.”

Ismét árusítható poharaként a szeszestál

A Szeszjövédék az érdekeltek italt abban az esetben, ha szeszestálkészleteiket a MAT szeszjövédéktől szerzik be, függetlenül attól, hogy a szeszestál étel mel-18-ától kezdődően engedélyezte, hogy az összes italmérséki engedéllyel rendelkező szeszestál szeszestál poharaként is árusíthatnak, ha a szeszestál — pálinka, seprő és gabonapálinka — készleteiket a Szeszjövédéktől szerzik be.

Ennek megfelelően a falatozók, korsókat, éttermek és az összes szeszestál helyek poharaként is forgalomba hozhatunk szesz-

italt abban az esetben, ha szeszestálkészleteiket a MAT szeszjövédéktől szerzik be, függetlenül attól, hogy a szeszestál étel mel-18-ától kezdődően engedélyezte, hogy az összes italmérséki engedéllyel rendelkező szeszestál szeszestál poharaként is árusíthatnak, ha a szeszestál — pálinka, seprő és gabonapálinka — készleteiket a Szeszjövédéktől szerzik be.

A jövőben tehát a Szeszjövédéktől megszerzett szeszestálkészlet nemcsak dugaszolt állapotban, hanem poharaként is ki lehet mérni.

A városi adók befizetésének új rendje

KOLOZSVÁR. — Az adóhivatalok — mint ismeretes — a néptanácsok hatáskörébe tartoznak, a napokban megjelent rendeltörvény értelmében. Ennek megfelelően a városi adókat a mai naptól kezdve a pénzügyigazgatóság épületében elhelyezett, volt állami kerületi adóhivataloknál kell befizetni. A városi adóhivatal a fenti rendeltörvény értelmében megszünt, így tehát a város semmiféle adófizetést a jövőben nem fogad el.

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Szabadság-tér 22., II. emelet. Telefon: 15-35.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak

évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk száma: 40.625.

A miliciának köszönhetem...

Horváth Gyula kolozsvári olvasónk írja szerkesztőségünknek: „Azzal kezdődött, hogy adókihágás címen 73 ezer lej büntetésre ítélték. A kihágást nem én követtem el, s ezért az ítéletet megfellebbeztem. Az ítéletnél kaptam egy számot, s megígérték, hogy annak idején majd értesítenek. Értesítés helyett azonban kijötték hozzám foglalni. Kétórai haladékot kértem, hogy utánanézhessenek az ügynek, de kéresemet ridegen visszautasították.

A foglaltságnál a milícia képviselője is jelen volt. Végtárgyalást a jelenet és átolvasva igazoló irásaimat. Akkor nem tett megjegyzést, azonban néhány nap múlva, egy véletlen találkozásunk alkalmából, azt mondta, hogy menjek fel a miliciára s ott adjak egy nyilatkozatot. Ő majd bizonyítani fogja, hogy nem én vagyok a hibás.

Fel is mentem. A parancsok udvarias kézfogással fogadott és meghallgatott. Ezután jegyzőkönyvet vettek fel és megígérték, hogy minden holmimat visszakapom. Vissza is kaptam. S mindezt a miliciának köszönhetem. Annak a miliciának, mely a dolgozók védelmezője. Nem is kell félnünk semmitől, mert ilyen emberek vannak ott.”

Ehhez a levélhez igazán nem kell magyarázat. Hiszen napról napra megisméltető hasonló esetek bizonyítják, hogy a milícia a dolgozók érdekeinek a védelmezője.

KÉTEZERNEGYESZÁZ HEK-TÁRT SZÁNT fel Május 1 tiszteletére a nagyszentmiklósi Állami Gépközpont. Ebben a nagyarányú munkában 5 csoport 36 traktora vesz részt.

MEGJAVITJÁK SZATMÁR VÁROS MENTŐSZOLGÁLATÁT. A egészségügyi szolgálatot teljes felszereléssel együtt az egészségügyi minisztérium vette át. A súlyos hiányosságokkal küzdő vármegyei főorvosi hivatala a lezárt elkészítette és lépéseket tett a szolgálat megjavítása érdekében.

HATSZÁZHATVANNYOLC-EZER LEJ ÉRTÉKŰ tüzelő- és kenőanyagot tákarítottak meg március havában a marosvásárhelyi vasúti fűtőház dolgozói. **TIZENNEGY NAP ALATT** befejezték és két százalékkal túlszárnnyalták a tavaszi munkaterv első részét a sepsiszentgyörgyi traktorállomás dolgozói. Ezzel az eredménnyel a háromszéki gép- és traktorállomás az ország valamennyi taraktorállomásának élére került.

MOZIGÉPEKET KAPTAK a szalárdi és székelyhídi dolgozók. A Szovjetunióból kapott vetítógépekkel a községi dolgozók számára díjtalan előadásokat tartanak.

NAPONTA 650 ADAG tejet oszt ki a brassói harmadik kerületi Vár-utcai tejközpont. A tejet a belvárosi szegény gyermekek között osztják szét.

Záporosó, zivatar

Az időjárási helyzet Európában átalakult. A tegnapi már jelzett páradús, tengeri légtömegek nemvárt gyorsasággal benyomultak az Északi-tengeren át a szárazföldre és kedden már a Kárpát-medence nyugati peremén okoztak záporosítást és zivart. A további erős légnyomás-emelkedés az Óceánon és légnyomásesés az európai szárazföldön változókéony, szeles, zivartos időjárási szakasz kezdetét jelzi.

Erdélyben egyelőre szép, napos, meleg volt az idő. A hőmérséklet Kolozsváron is elérte a 20 fokot. Este 9 órakor 11 fok volt, a légnyomás 762 mm., süllyedő irányzatú. Az esti órákban erős felhősodrás indult, de esőről még nem érkezett jelentés.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS CSÜTÖRTÖK DELIG:

Mérsékelt, időnként megélelő nyugati, északnyugati szél, átmenetileg erős felhősodrás, több felhősodrás, esetleg zivatar. — A hőmérséklet ma még alig változik, holnap nyugatról erősödni.

SUGÁRUTAT NEVEZTEK EL A FŐVÁROSBAN Ilie Pintilie-rol. A Volt Politikai Foglyok és Antifasiszta Harcosok Országos Szövetsége által április 10-én Bukarestben rendezett ünnepség alkalmából a bukaresti Bonaparte sugárutat Ilie Pintilie, a munkásosztály hősről nevezték el.

NAGYMENNYISÉGŰ GYÓGYSZERT TALÁLTAK elrejtve a nagybányai Gaál-gyógyszertárban. A gyógyszerárban több gyógyszer-találtak, mint Szatmár megye összes magángyógyszertárában együttvéve. Többek között 50 kiló ricinust, egy kiló koffeint, nagymennyiségű penicilint, bromot, aspirint, szulfamidot, kalcium-injekciót, luminált és különböző idegcsillapítószereket fedeztek fel a hatósági közegek.

MATEI NICOLAE, a kolozsvári törvényszék volt elnökét nevezte ki az igazságügyminisztérium a táblai főügyészség vezetőjévé. A főügyészség új vezetője elfoglalta hivatalát.

ÖSSZEJÁTSZOTT A KULÁKOKKAL Belényesujlak szövetkezetének vezetője, Lőrincz József. A jobb árut a gazdagabbaknak juttatta, nehogy a szegény dolgozók számára valami is maradjon. Eltávolították helyéről és eljárást indítottak ellene.

ELTŰNT Farkas István 11 éves kisfiú. Lakik Kolozsvárt, Jugoszlávia-utca 78. Ismertető jele: haja szőke, szeme kék. Ruházata: sötétkék zeignadrág, sárga blúz, sapka nélkül. Aki tud róla, értesítse édesanyját fenti címen.

EGYSZERRE 60 KÖZSÉGBEN TARTANAK előadást a biharmegyei dolgozók. A kulturelőadásokat mindenhol a helyi MNSz szervezet vezetésével készítették elő és tartják meg.

A kolozsvári MNSz HIREI

Április 20-án, szerdán este 7 óra-
kor Irisz-kerületi aktiva érkezett a Máramaros-utca 187. szám alatti székházban.

Este 7 óra-
kor I. kerületi aktiva érkezett a Molotov-utca 16. sz. alatti székházban.

Április 21-én, csütörtökön este 7

óra-
kor III. kerületi aktiva érkezett a Böszörményi-utca 12. szám alatti székházban.

Este 7 óra-
kor IV. kerületi aktiva érkezett a Horea-utcai székházban.

Este 7 óra-
kor VI. kerületi aktiva érkezett a Mócsok-utja 84. sz. alatti iskola termében.

Este 8 óra-
kor szervezőbizottsági értekezlet a Hegyi kerületben.

Este 7 óra-
kor olvasóköri a Komen-
dán-s-réten.

Este 7 óra-
kor olvasóköri az olasz kerületben.

Este 7 óra-
kor olvasóköri a velen-
cei kerületben.

Este 6 óra-
kor köznevelődési érte-
kezlet a Proletár-utli kerületben.

Este 7 óra-
kor színjátszó próba a Proletár-utli kerületben.

Este 8 óra-
kor szervezőbizottsági értekezlet a Hegyi kerületben.

Este 7 óra-
kor olvasóköri a Komen-
dán-s-réten.

A kolozsvári mérnöki hivatal költségvetése

Utak, hidak, középületek karbantartását, munkáslakások felépítését irányozta elő

KOLOZSVÁR. — A város 1949-
évi költségvetésében főképpen fenntar-
tási költségek szerepelnek. A mér-
nöki hivatal igen nagy összege-
ket fordít az iskolák, utak, hidak és
a város tulajdonát képező, valamint
bérbevevő épületek karbantartására.
Ezenkívül a költségvetés az Irisz-
telepi munkáslakások befejezését is
előirányozta.

A jelenlegi Dózsa György-utcai
Szamos-híd ideiglenes megerősíté-
sére 1 millió 300 ezer lej, híd és
áterezi karbantartására 2 millió

lej, a Szamos-malomárok és Nadas
partfalainak karbantartására 2 mil-
lió 700 ezer lej fordítanak. A város
területén mintegy 36 kut kezelésére
100 ezer lej irányoztak elő. Ezen-
kívül a 32 legelői kut karbantartási
munkálataiból 160 ezer lej szüksé-
ges. A monostori gát fenntartására 2
millió 850 ezer lej fordítanak.

A város tulajdonát képező és bér-
bevevő épületek javítására, felsze-
lésére, a raktárak és gépkocsiszá-
nekhez tartozó felszerelések javítá-
sára, fenntartására és tisztántartásá-
ra 6 millió 300.720 lej irányoztak

elő. A városfejlesztési terv készítése
3 millió 322.470 lejbe kerül. A vá-
ros elemi iskoláinak és óvodáinak
dologi és személyi kiadása 17 mil-
lió lej. Ebben benne szerepel 64
épületnek a karbantartása. A városi
népbíróság fenntartása 300 ezer lej
tesz ki. Az Irisz-telepen elkezdett
munkáslakások befejezésére még 15
millió 418 ezer lej szükséges.

A közvetlen utak hengereléséhez
a kavicsoláshoz 8 millió 50 ezer
lej, a községi utak karbantartásá-
hoz 2 millió 185 ezer lej szükséges.
A városi porondbányából porond ki-
termelésére 300 ezer lej irányoz-
tak elő. Az anyagraktárak javítá-
sára és fenntartására 945 ezer lej
fordítanak. Az utcák kikövezésére
szükséges kockakövek beszerzésére
7 millió 892.500 lej irányoztak elő.

Az utak javítására és karbantar-
tására a mérnöki hivatal a lépése-
ket már megtette. A Kálvin, Sza-
natórium és Szigligeti utcákban egy-
kilométer hosszúságban az utat le-
hengerelték. Pillanatnyilag a Gé-
pész-utcában dolgoznak egy kilomé-
ter hosszúságban. Ezt az utcát a
kardosi utcával összekapcsolják. A
Rákóczi-uton a kövezetet és az asz-
faltozást most javítják. A községi
utak közül a borhánosi, györgyalvi,
békási, szilágyi és Kolombusz uta-
kon a kavicsolást most végzik.

Megérdemelt büntetést kaptak Barabás István gyilkosai

MAROSVÁSÁRHELY. — Többna-
pos tárgyalás után az elmúlt szom-
baton hirdették ítéletet a marosvá-
sárhelyi Itélőtábla népbírákkal ki-
egészített büntetőtanácsa Barabás
István ismert sóvárad demokratá
vezetőember gyilkosai felett. Mint
ismeretes, a marostordamegyei Só-
várad község reakciós elemei terv-
szerien készítették elő Barabás Ist-
ván meggyilkolását. Az elmúlt év
őszén egy kulturelőadást követő
táncmulatság alkalmával a gyilkosok
botrányt okoztak. A verekezés he-

vében levették a lámpát s a sötét-
ben orvul meggyilkolták a demo-
krata harcost.

A tárgyalás folyamán beigazolást
nyert, hogy a bűnösök politikai
okokból gyilkolták meg áldozatukat.
A tanács Bíró G. Ferencet 10 évi
nehézbörtönre, László Ferencet 7
évi fegyházra és Bíró G. Sándort 5
évi fegyházra ítélte. A tanács 100
ezer lej megfizetésére kötelezte a
gyilkosokat, Barabás István özvegye
részére.

Világosság sport

55 megyében 150.000 ifjumunkás sportoló vonult fel a vasárnapi népi futóversenyen

Az elmúlt vasárnap lezajlott a
népi sport legnagyobb tavaszi
eseménye, a „Köszöntsük Május
1-et” nagy népi futóversenye. Sok
helyen a havas, szeles és hűvös
időjárás ellenére, ez évben sokkal
nagyobb számú versenyző vett
részét a versenyeken, mint az el-
múlt évben.

Az Országos Szakszervezeti Tanács
ezüstserlegét ez évben is
Constanta nyerte el. A 78.588 la-
kosu városban az elmúlt évben
10.939 versenyző, ez évben pedig
25.029 versenyző vonult fel. A
43.000 lakosu Buzau városában
5760 induló volt.

Az eddig beérkezett jelentések
szerint az ország 55 megyéjében
150.000 ifjumunkás sportoló von-
ult fel. Minden városban és köz-
ségben, a lakosság ezrei és tizeze-
rei hatalmas lelkesedéssel ünne-
pelték a népi futóversenyen részt-
vevő sportolókat.

A Kolozs megyéhez tartozó
egy-
es járásokban a legnagyobb
létszámúal Mócson vonultak fel
a legtöbben 361-en. Borsán 250,
Gyaluban 150, Bánffyhadon
114, Egeresen 51. Hidalmáson pe-

dig 14-en vettek részt a verseny-
sportolók, akik mint győztesek
vagy helyezettek kerültek ki az
egy-
es kategóriákban. Ezeket a di-
jakat mindenütt ünnepélyes kere-
tek között nyújtják át.

Nemzetközi tenisz- és futó- verseny Bukarestben

BUKAREST. — Ezen a héten két nagy nemzetközi sportese-
ményben lesz része az ország fővárosának. Csütörtökön kezdődnek
meg a Csehszlovákia—RNK nemzetek közötti teniszmérkőzés kü-
zdelmei. Az öt napig tartó versenyen a RNK színeit Caralilus,
Schmidt, Viziru-fivérek, Stancescu és Wertheim, Csehszlovákia szí-
neit pedig Drobny, Cernik, Miskova, Solc, Krajcsik és Zovihalova
képviseleik.

A hét második nagy nemzetközi eseménye vasárnap lesz. A
legjobb román, magyar és bolgár versenyzők részvételével miezei
futóverseny lesz a „Köszöntsük május 1-et” tiszteletére. A magyar
válogatott Szilágyi Jenő, Szegedi Ferenc, Esztergomi Mihály és
Csordás László, a bolgár válogatott Spasov Peter, Grigoroff Par-
van, Coev Hari, Biakov Costa és Tancev Cristov összeállításban
vesz részt a versenyen.

A RNK válogatottját az Atlétikai Szövetség a következőkép-
pen állította össze: Firea, Catana, Radu Ionita, Pandrea, Kiss
György, Teodosiu, Nicu Nicolae, Vladuca, Talmaciu, Nagy Márton,
Pitis, Bunea és Dinu Cristea.

Kétnapos autós kirándulást rendez a Vasas és a Grafika Szakszervezet

KOLOZSVÁR. — Április 24-én költség 30 százalékát visszatéríti.
és 25-én a Vasas és a Grafikai A kétnapos autókirándulásra
szakszervezetek turista szakosz-
tálya kétnapos autós kirándulást
rendez a Runki szoros, Runki
cseppkőbarlang és a Bélavári ha-
vasokra. A kirándulás utiköltsége
370 lej. A Turista Hivatal, a nor-
madöntő élmunkásoknak az uti-

jelentkezni lehet csütörtökön este
7 óráig a Vasas Szakszervezet Fe-
jedlem-utca 17 szám alatti sport-
irodájában. A kirándulás utiköltsé-
gét azonban szombat estig lehet
befizetni. Meleg ruhát és pokró-
cot mindenki hozzon magával.

SPORTHÍRADÓ

A BUKARESTI CFR
rugby csapata kettős győzelmet
ért el Prágában. Szombaton a
Hadsereg válogatott csapatát 15:5
(0:5) arányban, hétfőn pedig Prá-
ga válogatottját 8:3 (5:0) arány-
ban győzte le.

A CSEHSZLOVÁK
asztali teniszecskék Temesváron is
szépen szerepeltek. A női egyes-
ben Rozeanu, a többi számokban
azonban a csehszlovák versenyzők
kerültek ki győztesként. Az
aradi szereplésük után a világhí-
rű csehszlovák versenyzők április
22-én Budapesten játszanak.

Jobb megélhetést, kedvezményes árut juttat a dolgozó földműveseknek az Ujpalotán épülő kender-üzem

UJPALOTA (Tudósítónk írja) — Nagyvárad közelében fekszik Ujpalota kisközség. Lakosainak nagyrésze sváb. A fasiszta időben sokan közülük Hitler szálláscsinálóinak tekintették magukat és ehhez mérten is viselkedtek. Azóta nagyot fordult a világ. Ma már a kisközség dolgozói, románok, magyarok és svabok, öntudatosan és egymást megértve dolgoznak.

Ujpalota valamikor kenderfeldolgozó üzeméről is nevezetes volt. Nem azért, mintha modern gyárépülettel rendelkezett volna, vagy különösképpen gondját viselte volna az üzem dolgozóinak. A hírnévre inkább a Jakabffy család, a gyár tulajdonosai révén tett szert, akik embertelen módon kizsákmányolták nemcsak az üzem dolgozóit, de a kendertermelőket is. A gyár berendezése is hiányos volt. Gépjero helyett tulnyomórészt emberi erőt alkalmaztak s még csak híre sem volt bal- és jobbkezes gépeknek. De hát ez nem is volt fontos a Jakabffy család számára. Őket csak a nyereség érdekelte.

A kenderfeldolgozó üzem 1943-ig dolgozott. Akkor leállították. Ez évben azonban, pontosan február 9-én, a Román Munkáspárt kezdeményezésére az Állami Tervben is szereplő kendertermelés fellendítése érdekében megkezdtek a gyár újjáépítését. Mind a gyárépületet, mind pedig a körülötte elterülő 109 holdnyi területet teljesen használhatatlan állapotban találták. A kiküldött bizottság részletesen tanulmányozta a helyzetet, majd jelentést tett a szükségesekről és 12 és félmillió lej kiutalását javasolta.

AZ UJÁÉPÜLŐ ÜZEM

Az újjáépülő gyár technikai és műszaki tervét a nagyvárad mérnöki kar kollektívája készítette el. Nemcsak korszerű gépekkel szerelik fel az üzemet, s újjáépítik a gyár épületeit, hanem egészséges munkáshelyeket, étkezdét és fürdőt is építenek. Az egész üzem villanyvilágítással látják el.

A tervszerű gazdálkodásnak megfelelően a kenderfeldolgozó

üzem részére a megyében ezé-
ben már 1000 hektárnyi területen
termelnek kenderet. A gyár a ken-
dertermelésre szerződéseket kö-
tötte a dolgozó földművesekkel. A
kormány terveinek megfelelően a
szerződéses termelők részére elő-
legezte a vetőmagot, minden el-
szolgáltatás nélkül. A magon
kívül minden termelő 1200 lej
előleget kapott a vetési költségek
fedezésére. Amikor majd a ken-
der eléri a 10—15 centiméter ma-
gasságot, a szerződés értelmében
minden termelő újabb 1200 lejt
kap. Betakarítások az ígérkező
termés 30 százalékát kapják meg
ugyancsak előlegként.

A fenti előnyök mellett, ha tekin-
tetbe vesszük azt, hogy szakértők
becslése szerint ésszerűen meg-
munkált földön hektáronként 6—
7000 kilót is elérheti a kender-
termés, egy-egy termelő 40—60
ezer lej jövedelmet szerezhet.
Nem csoda hát, ha ilyen körülmé-
nyek között mindegy 1650 dolgozó

földműves kötött szerződést a
kenderfeldolgozó üzemmel.

EGYÉB KEDVEZMÉNYEK

A fenti kedvezményeken túl a
szerződéses termelők olcsóbban
juthatnak zsákhöz, kötelekhez,
ponyvákhoz és általában minden
olyan iparcikkezhez, ami az üzem-
ből kikerül.

Ime, ezt jelenti az Állami Terv
értelmében Ujpalotán rohamosan
épülő új kenderfeldolgozó üzem.
Valóban segítséget, komoly segít-
séget nyújt dolgozó földművese-
inknek a felemelkedésre, anyagi
és kulturális lehetőségeik megja-
vítására.

Az ujjalotai kenderfeldolgozó
kétségtelenül kedvező feltételek
mellett kezdi meg működését,
mert a korszerű felszerelés mel-
lett nagy segítségére van a Félix-
fürdőből eredő Pece-patak vulká-
nikus eredetű meleg vize, melyet
a kender áztatásához felhasznál-
nak. JAKÓ ELEMÉR

Retteg behozta a kését

RETTEG. — (Levelezőnk írja.) A
rettegi dolgozó földművesek meg-
értve az Állami Terv mezőgazdasági
előirányzata teljesítésének fontossá-
gát, teljes odaadással harcolnak a
községi vetési terv teljesítéséért és
tulhaladásáért. A kora tavaszi ve-
tési munkálatokkal kissé megkés-
tek, mert a hosszú tél miatt sok
helyen a föld késsre engedett meg,
azután pedig a vizenyős talaj miatt
nem lehetett idejében megkezdeni a
munkát.

A vetéshez szükséges 5440 kiló
árpat, 1076 kiló zabot és 576 kiló
tavaszbuza trüörzték és csávázták.
Noha később kezdték meg a ve-
tési munkálatokat, a szalmás gabo-

nafélék bevetése már befejeződött.
Az utóbbi napokban javában folyik
a burgonyaujtatás, valamint a többi
tavaszi termény elvetése.

Az öszibuzavetések jól teleittek és
a tavaszi napsgár hatására szép
fejlődésnek indultak.

Az önkéntes munkálatok során a
községben 2000 darab gyümölcsfát
megtakarítottak és műszakiállal
megpermeteztek. Önkéntes munka
során ezenkívül 20 hektárnyi lege-
lőt takarították meg a tövisektől.
A rettegi ifjuság és a tanulók a
piactéren levő parkot takarították
meg, földjét felásták, ezenkívül
rendbeszedték a faiskolát is.

SZTANKOVSKY VENCEL

MÁJUS 1 TISZTELETÉRE

VERSENYBEN VANNAK a MNSz biharmegyei szervezetei

NAGYVÁRAD. — A Magyar Népi
Szövetség biharmegyei szervezete az
osztályharc szellemében tartotta meg
járás értekezletét. Az értekezlete-
ken, ahol az egybegyűlték a Román
Munkáspárt Központi Vezetőségének
a parasztkérdésben hozott határozá-

tát beszélték meg, 97 helyi szervezet
közül 90 szervezet megbízottai jelen-
tek meg. A határozat megvitatása
után a szervezeti vezetők megbe-
szélték azokat a feladatokat, ame-
lyek a Magyar Népi Szövetség tag-
jaira hárulnak a határozatból kifo-
lyólag. Számos munkavállalás tor-
tént. Május 1 méltó megünneplésére
a szalárdi járási szervezet versenyre
hívta ki a margittai szervezet tag-
jait, a belényesiek Szalontát, Szalontu
Margittát, Eled Szalárdot, ezenk-
vül pedig 56 helyi szervezet lépett
versenybe.

A Román Munkáspárt Központi
Vezetősége teljes ülésének határozatát
örömmel fogadták a Magyar
Népi Szövetség szervezeteibe tömör-
ült biharmegyei dolgozó földmű-
vesek. Felismerték ellenségeiket, a
nagygazdákat. A kiküldötték hozzá-
szólásai folyamán arról tanubizony-
ságot tettek. A belényesiek elmon-
dották, hogy a község közelében
van egy domb, amit „Málédomb”-
nak neveznek azért, mert a falu
nagygazdái a multban holdanként
egy darab málé árával vásárolták
meg a dombon elterülő földeket a
rászorult szegényparasztoktól. Nem
messze ettől terül el a „Pitámszód”
nevezetű vidék, amit ugyanígy ka-
parintottak meg a nagygazdák a
dolgozó földművesektől.

A tárkányi szervezet megbízottja,
Oldh József dolgozó földműves, a
falujában levő nagygazdákról rán-
totta le a leplet. Így rámutatott
arra, hogy Zsugun Péter kizsákmá-
nyolja bérmunkásait; és ezzel hival-
kodik is.

A fogadatlan prókátor

Vannak, akik bélyeget gyűjtenek, de vannak
olyanok is, akiket egy-egy régi borosflaska cim-
kéje hoz különös lelki izgalomba. Az emberi
gyűjtőszrenvedély igen sokrétű és tudunk olyan
esetről is, amikor valaki öt világrész különféle
gyártmányu gyufaskatulyáit vadászta fáractsa-
got nem ismerő buzgalommal.

Hát ugyan miért ne gyűjthetnék én is, ha
mondjuk nem is éppen bélyeget vagy cipőkrémes
dobozt, de legalábbis aláírásokat? — füstölgött
magában nagy bölcsen a szatmármegyei Óvár
érdemes iskolamestere, Mogyorósi László tanító
és mint, aki már nem bírja fékezni elhatalmaso-
dott gyűjtőszrenvedélyét, rögtön megkezdte ak-
cióját.

Nem is volna ezzel semmi baj, ha Mogyorósi
nem választja kissé szokatlan módját a gyűjtési
akciónak.

Az iskolamester ugyanis, mielőtt az aláí-
rások gyűjtésének fogott volna, valami kérvény-
formát is szerkesztett, amelyben — az államosí-
tott birtokok érdekében — azt a hamis állítást
kockáztatta meg, hogy a falu dolgozó népe tá-
mogatja azok kérését, hogy visszatérhessenek a
faluba.

Erre az írásműre gyűjtögette Mogyorósi
László tanító a falu szegényeinek, dolgozóinak,
a Péter bácsik és Mari nénik aláírásait. Egy

darabig nem volt semmi baj. Rendben ment a
dolog. Már többen alá is írták a papírt. Hát
hogyné írták volna, amikor a tanító úr járt vele
háznál-házra és ő mondta, hogy csak írják alá
nyugodtan, mert azok úgyse jönnek vissza?

A tanító különös gyűjtési szrenvedélyéről
azonban valahogy tudomást szerzett a Párt helyi
szervezete és a legnagyobb felháborodással vette
tudomásul, hogy az a tanító, aki már hosszabb
idő óta nem tanítja a gyerekeket, mert beteg-
nek mondotta magát, most egyszerűen nagyon
is virgoncan tevékenykedik a népellenes birtoko-
sok hazajövetele ügyében.

A tisztánlátók felvilágosították az aláírókat,
akiknek bizalmával a tanító visszaélt. A félre-
vezetett nép észbekapva, sürgősen megakadá-
lyozta a további aláírásgyűjtési akciót és akár-
mennyire is nagy volt az iskolamester buzgalma
— a falu dolgozó népe mégis csak úgy határo-
zott, hogy volt kizsákmányolók maradjanak ott,
ahol vannak, semmi szükség rájuk.

De semmi szükség sincs az olyan tanítókra
sem, akik a nép ellenségeivel cimborálva a falu
békéje és nyugalma ellen törnek, akik hivatásu-
kat elhanyagolják és inkább a fogadatlan pró-
kátor szerepében tetszelegnek.

t. — k. —

Kizárta a MNSz a kismajtényi kulákszellemű papot

ZILAH (Levelezőnk írja) —
Szűcs Antal a szilázsmegyei Kis-
majtény község református tiszte-
letes ura nem elégszik meg a 32
hold földjével. Adóját is a dolgo-
zó földművesekkel szeretné fizet-
tetni. Minden egyes földdel ren-
delkező földművesre 250 lej adót
vetett ki, hogy így az ő földjét után
is kikerüljön az adó. Amikor hí-
vei kérdésre vonták a tiszteletest,
hogy miért sújtja így őket, azt
válaszolta, a presbitérium intézte,
hogy így legyen. Erre a hívek a
presbitereket leváltották, akkor
azonban kidrűlt, hogy a presbit-
terek a tiszteltes ur akaratát haj-
tották végre. Ő volt a kezdemé-
nyező.

Szűcs Antal mostanáig 6 kis-
majtényi földtelen családdal dol-
goztatta fel a földjét. Ez évben
nem adta ki a földeket, hanem

háznál-házra járva, önkéntes mun-
kára szólította fel a dolgozó föld-
műveseket, mondván, hogy 3—4
napi munkával az ő földjét is
megművelhetik. Vagyis, a tiszte-
letes ur az egykori jobbágy sorba
szerezné viszataszítani a dolgozó
földműveseket. Az osztályharc
azonban kijelcsedelt s így a Ma-
gyar Népi Szövetség tagok a
dolgozó tömegek előtt leplezték
le a kismajtényi tiszteletes urat.
Szűcs Antal ahig, hogy nesztét ve-
te a dolgoznak, fűhöz-fához sza-
ladgált, demokráta szólásokat
hangzatosított s arról beszélt, hogy
belátja hibáját, csakhogy bent
maradhasson a Magyar Népi Szö-
vetségben. Az öntudatos dolgozó
földművesek azonban nem hagy-
ták megtéveszteni magukat, Szűcs
Antalt kizárták a szervezet tagjai
közül. FÁBIÁN MIHÁLY

A vetési munkálatok nem akadályozzák az építést Várfalván

VÁRFALVA. — (Levelezőnk írja.)
A tavaszi vetési munkálatok mind
nagyobb lendülettel folynak a Tor-
da-Aranyos-megyei Várfalva köz-
ségben. A dolgozó földművesek
április 9-ig 35 hektár földet szán-
tottak fel és ebből 31 hektárt be is
vetettek. Megkezdették a szőlő ke-
zelését, valamint a burgonyaujtá-
tást.

A vetési munkálatok mellett va-
sárnaponként önkéntes munkát is
végeznek. Az ifjuság helyreállította

a sporttelepet. A felnőttek három
csoportban dolgoznak. Egyik csoport
a községi kert kerítésén munká-
kodott, a második csoport özvegy
Vargyas Balázsénak szántotta fel a
földjét, míg a harmadik csoport
Pálfi B. József szegényföldműves
féligkész állapotban levő házának
munkálatain segítkezett.

Az önkéntes munkában Fodor Mó-
zes, ifj. Nagy Sándor és Pálfi J.
János tñntek ki.

PATAKI JOZSEF

Győlt 2 büszkesége: járható ut és kulturotthon

GIÖLT. — (Levelezőnk írja.) A
mi falunk, Győlt, völgykötélenben
fekszik s régi idők óta arról volt
híres, hogy ősszel és tavasszal jár-
hatatlan rossz utjai miatt nem le-
hetett megközelíteni. A hegyekről
lefolyó víz, a meglevő földutat sok
helyen úgy elmosta, hogy gyalog-
szettel is járhatatlan volt. A falu
lakossága a hegyeken át bandukolt
a szomszédos községekbe, vagy a
járású székhelyre, Szamosújvárra,

Állatnemesítő te'ep Brádon

BRÁD. — (Levelezőnk írja.) A
brádi járásban állami állatnemesi-
tő telep létesült. A telep mun-
katerve és az Állami Tervbe való
beillesztése még a tél folyamán
elkészült. Modern istálló, sertés-
tenyésztésre alkalmas fiatazó, a
juh nemesítésére szükséges aklok
építése folyamatban van.

Az állatnemesítő telepnek je-
lenleg 20 darab fiatal Pincepa bor-
nya van, négy darab lipicai mén-
je, ezeken kívül mangalica és pork-
kanokat nevelnek s folyamatban
van fiatal cigája kosok kiválasz-
tása is. A telep máris több falu
részére utalt ki fajállatokat.

Az állatnemesítés terén kiváló
munkát végez Gede András állat-
orvos.

CSONGRÁDI ISTVÁN

szükségletei beszerzésére. Bent a
faluban a kerteken keresztül közle-
kedtek, ami sok kellemetlenséggel
és kárral járt, mert megrongálták a
kerítéseket.

A Román Munkáspárt helyi alap-
szervezetének kezdeményezésére,
idén jóvátettük a régi rendszerek
hanyagását.

Kiszámítottuk, hogy fogatonként 6
szekér kavicsot és homokot és fe-
jenként pedig 25 méter árkot kell
kiásni és ezenfelül mindenkinek egy
napi munkával kell hozzájárulni
ahhoz, hogy az utat járhatóvá te-
gyük. A tervet tett követte. Gi-
roltra ma autó is jöhet. Egenyletes.

szép sima az ut, járható s állata-
inkat sem kineznek többé.

Van egy másik büszkeségünk is.
Egy elhanyagolt régi parókiaépüle-
tet ugyancsak önkéntes munkával
újraépitottunk és kulturotthonná ala-
kitottuk át. Mihályka János aszta-
los, a helyi MNSz szervezet titkára,
szép szinpadot épített a kulturot-
thonba. Most készülünk vegyes ro-
mán—magyar műsorral, hogy bemu-
tasuk községünknek munkánkat,
tudásunkat s bizonyosak vagyunk
benne, hogy önkéntes munkánk
eredménye elismerést nyer.

KEREKES SÁNDOR LÁSZLO

Győztesen kell kikerülnünk a versenyből

EGERES. — (Levelezőnk írja.) A
dolgozó földművesek a Román Mun-
káspárt helyi alapszervezetének irá-
nyításával és a vetési bizottság ter-
veinek megfelelően nagy lendülettel
végák a tavaszi mezőgazdasági
munkálatokat. Egeres versenyben
van Bogártelek és Nagypetri köz-
ségekkel. Ez fokozza a munka len-
dületét. Április 5-ig az egeresi dol-
gozó földművesek a vetési terv első
szakaszának 90 százalékát valósi-
tották meg. A hátralévő 10 százalék
északi fekvésű föld, úgy hogy itt a

munkálatokat csak kedvező időjárás
mellett lehet majd elvégezni.

Egeresen április 5-ig összesen 371
hektár területet vetettek be. „A
versenyből mi kell győztesen kike-
rűljünk” — mondják az egeresi
földművesek, s valóban reggel 5 órá-
tól este 7-ig megszüntetés nélkül dol-
goznak, hogy a sikerűjön is.

FODOR JÁNOS

Kibővítik Kolozs megye villanyhálózatát

KOLOZSVÁR. — Az Ideiglenes Néptanács beiktatásával új munkatervet készítenek a megyei hatóságok. A megyei mérnöki hivatal elkészítette új tervezetét, amely nem tartalmaz új számszerű adatokat, de a régi munkaterv megvalósítása mellett kutató munkát irányoz elő a megye további fejlesztésére. A munkaterv értelmében a hivatal mérnökei tanulmányozzák a villanyhálózat kibővítésének kérdését, különösen falusi viszonylatban. A városi viszonylatban a vízvezeték-, a csatornahálózat további kiépítésének lehetőségeit vizsgálják meg.

Az államosított malmok karbantartására és korszerűsítésére tesznek javaslatot a mérnökök. Munkájukat az 1949 évre szóló Állami Terv előírásai alapján állítják össze.

Az eddig készített, lapunkban már ismerttetett építési terven túl megvizsgálják a kolozsvári megyei gépjárató műhely és a marótlakai kö-

tudásuk további fejlesztésére úgy szakmai, mint politikai vonalon, hogy megtudjanak felelni azoknak a követelményeknek, amit az újjászervezett közigazgatás, a Néptanácsok létesítése állít eléjük.

80 százalékban teljesítették a vetési tervet a bihari állami gazdaságok

NAGYVÁRAD (Tudósítónk jelenti) — A tavaszi vetési munkálatok minél gyorsabb befejezése érdekében Bihar megyében a Román Munkáspárt irányításával egyre nagyobb méretű munka folyik. A vetési csata élén az állami gazdaságok állanak. Addig, amíg a biharmegyei magángazdaságok április közepéig a vetési terv 44-45 százalékát teljesítették, az állami gazdaságok ugyanezen időpontig a terv 80 százalékát valósították meg. Különösen nagy eredményeket értek el az állami gazdaságok dolgozói a munka termelékenységének fokozása terén, valamint az egyéni és csoportversenyekben. A versenyben különösen kitűntek a traktoristák.

A munka menetére jellemző, hogy a székelyhídi állami gazdaságban már a tengeri nagyrészt is bevetették.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Április 20-án, szerda este fél 8 órakor: „EGYSZER MAJD IGY LESZ.” E-bérllet.
 Április 22-én, péntek este fél 8 órakor: „EGYSZER MAJD IGY LESZ.” A-bérllet.
 Április 23-án, szombaton este fél 8 órakor: „EGYSZER MAJD IGY LESZ.” B-bérllet.

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Április 24-én, vasárnap este 8 órakor: HÁRY JANOS. Bérlletszűnet.
 Április 26-án, kedd este 8 órakor: Bemutató előadás: SZOROCINCZI VASAR.

MOZIK MŰSORA:

MAXIM GORKI: Tengeri farkasok. Magyar és román feliratokkal. Előadások kezdete: 3 $\frac{1}{2}$, 5 $\frac{1}{2}$, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor.
 CAPITOL MOZGÓ: Aranykürt. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.
 MUNKÁS: Az ifjuság diadala. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.
 POPULAR: Tengeri farkasok. Magyar és román feliratokkal. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.
 VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: Aranykürt. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor.
 UJ IDŐK MOZGÓ műsora: 6. számú SZOVJET HIRADÓ. Alex Patriarcha megválasztása Technika és tudomány 3/83. sz. Colchida. Saian hegység. Szovjet sport 4. sz.
 URANIA MOZGÓ: Rózsavirágzás. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap d. e. 11-kor matiné.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 30 lej. Allástkeresőknek szavanként 2 lej.

Cím a kiadóban és jelítség hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ ház belvárosban olcsó árért. Ertekezni Kozák István, Széchenyi-tér 31. 2489
 ELADÓ majdnem új tászkairógép és patefon. Cím a kiadóban. 2505
 EGY jókarban levő gyermek sportkocsi eladó. Augusztus 23-utca 6., ajtó 2. 2507
 HÁLÓSZOBA, komplett ebédő, férfiszoba, két rökamié, eladó. Erdéklődni telefonon 14-37, délelőtt 11-1-ig, délután 4-6-ig. 2509
 SZONYEGEK, csillárok, zongora és 4+1 Telefunken rádió eladó. Erdéklődni telefonon 14-37, délelőtt 11-1-ig, délután 4-6-ig. 2509
 JÓKARBAN levő automata és tízedes mérlegeket megvételre kerestünk. „Comcar”, Március 6-utca 1. 2510

EGY szépkivitelű, diófurniros kombinált szekrény eladó. Tache Ionescu 77. 2519
 3+1 LÁMPAS, háromhullámos rádió eladó. Ara 3800 lej. Molotov 43. 2506
 ELADÓ épület egész anyaga bádógtetővel és Dániel-kályha. Motilor 107. 2521
 ELADÓ egy karikahajós Singer varrógép és két darab előszoba kis szekrény, olcsó árban. Vörös Hadseres 62., hátul az udvarban. 2511
 RÁDIÓ, világvevő, ultramodern, 5+2. eladó. Szentegyház-utca 30., földszint 1. 2522
 BUTOROK, szőnyegek, függönyök, ágy- és fehérnemű, elutazás miatt, sürgősen eladó. Fadrusz János 1., ajtó 2. Mátyás-házzal szemben. — 3-6 óráig. 2528

ELADÓ rádió, könyvek, butorok. Bob-utca 7. Horváth. 2512
 EGY erős szalon eladó. Petőfi-utca 22. szám. 2515
 250 KÖBCENTIS „Zündapp” motorkerékpár olcsón eladó. Spiru Harut-utca 10. Irisz-telep. 2527
 ELADÓ motorkerékpár, „Triumph”, 250 köbcentis. Brassai-utca 9. 2526
 ANTIK könyvszekrény, sifonerek, asztalok, székek eladók. Jókai-utca 25., kapu alatt jobbra. Tkv.
 VESZEK, vagy bérelek teherautó pótkocsit, 5-7 tonnásat, Slova hírlapiroda. Szabadság-tér 30. Tkv.
 VESZEK két 24-es autógumit, traktornak, jóállapotban. Slova hírlapiroda, Szabadság-tér 30. Tkv.
 INGATLAN-LAKÁS
 ELCSERÉLNEM Dermata közelében levő utcai szobámat, bárhol levővel. Ertekezni Csánki Dezső-utca 7. szám. 2508
 ELADÓ két hold szántó, baltacinnal bevetve, Kerekdomb felett. Ertekezni Eperjes-utca 6. Délután. — 2513
 ELCSERÉLNEM belvárosi szoba, konyhámat. Forduló-utca 2. 2518
 MEGVÁSÁROLOK házastelket készpénzzel és havi természetbeni juttatással magános embertől, vagy idősebb házaspártól. Amíg élnek, benne lakhatnak. Nyusodt életet biztosítok. „Terno”, Kádár-utca 2. 2525
 ELADÓ Horea-ut mellett bombázott egy szoba, konyha házastelkek. 60.000 lejért. „Terno”, Kádár-utca 2. 2525
 ELADÓ Sürögősen Arnád-ut mellett 2 kicsi szoba, konyha, raktárhelyiség, pince, nagy udvarral. 90 ezer lej. „Terno”, Kádár-utca 2. — 2525
 KERÉSEK belvárosban, Attila, Rákóczi-ut környékén svümmöcsöst, üres felket. Cím a kiadóban. 2530
 ELADÓ belvárosban beköltözhető két szoba, konyha, összkomfortos, 250.000 lejért. „Terno”, Kádár-utca 2. 2525
 ÖSSZKOMFORTOS garzoniert, vagy szoba, konyha, fürdőszoba, modern lakrészt vennék belvárosban. „Sürögő” jelíggére. 2529

Elveszett okmányok (Pierderi de acte)

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánítják:

- Urmatoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mainile oricui s'ar afla:
1. FERENCZI Ioan, Str. Lingurarilor Nr. 83, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 24.273 din anul 1947, eliberat de Militia Cluj.
  2. VARGA Etelka, Str. Pata Nr. 95, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 48.235 din anul 1948, eliberat de Militia Cluj.
  3. LENART Elisabeta, Str. Dragalina Nr. 46, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.
  4. LOVASZ Andrei, Str. Transilvania Nr. 16, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 32.572 din anul 1947, eliberat de Militia Cluj.
  5. ADLER Eugen, Str. Avram Iancu Nr. 48, Fișa Nr. 2. din cartea de imobil, apartinând imobilului din Str. Avram Iancu Nr. 48, eliberată de Militia Cluj.
  6. GALGOTA Georgeta și GALGOTA Adriana, Piața Carolinei Nr. 4, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 41.579 din anul 1947 și Dovada de minoră, eliberată sub același număr de Militia Cluj.
  7. Soția lui LAKATOS Francisc, Str. Iugoslaviei Nr. 32, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 26.376, eliberat de Militia Cluj.
  8. Dr. NAGY Tiberiu, NAGY Sofia, NAGY Catalina, NAGY Reica, NAGY Adrian, Str. Universității Nr. 4, Fișa Nr. 2 din cartea imobil, apartinând imobilului din Str. Universității Nr. 4, eliberată de Militia Cluj.
  9. GRANCSÓ Elisabeta, Piața Carolinei Nr. 1, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 54.704 din anul 1948, eliberat de Militia Cluj.
  10. Dr. FENICHEL Tiberiu, Str. Muzeului Nr. 1, Diploma de bacalaureat, eliberată de Seminarul Pedagogic Universitar din Cluj, din anul 1937.
  11. VINCZE Elisabeta, VINCZE Tiberiu-Ludovic, Str. Motilor Nr. 120, primul Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 21.173 din anul 1947, secundul, Dovada de minor cu același număr.
  12. LAZAR Ioan, Str. Oltului Nr. 87, Cartea de imobil Nr. 8883, cu toate fișelei apartinătoare, eliberată de Militia Cluj.
  13. NYILAS Ioan, Str. Dragalina Nr. 108, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 45.737 din anul 1947, eliberat de Militia Cluj.
  14. GÖRGENYI Susana, Str. Minerilor Nr. 68, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.
  15. RÁDULY Andrei, domiciliat în Cluj, Cartea de membru al Cooperativei Victoria Nr. 7996, eliberată de Cooperativa Victoria din Cluj. Gr.
  16. GAZDAC Iacob, Str. Garaofelor Nr. 3, Titlul de pensie și Adeverința, eliberată de Casa Asigurarilor Sociale din Cluj. Gr.
  17. Soția lui SZABÓ Alexandru și SZABÓ Catalina, Str. Porumbelilor Nr. 32, Buletinul de inscriere la Bir. Pop., eliberat de Militia Cluj, precum și Cartela de îmbrăcăminte tip. D., eliberată de Primăria Municipiciului Cluj. 2400
  18. KISS Pavel, Str. Carpaților Nr. 24, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. eliberat de Militia Cluj, din anul 1945. 2504
  19. SZILÁGYI Regina, Str. Carpaților Nr. 18, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 26.871, eliberat de Militia Cluj la data de 28 Aprilie 1947. 2514
  20. MISKE Paraschiva, Str. Intre Lacuri Nr. 71, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr, eliberat de Militia Cluj in anul 1945. 2520

Judecătoria Populară Urbană Cluj

Dosar Nr. 1452-1948.

CITATIE

Domnul ROTTINGER Ioan, domiciliat în loc necunoscut, este citat la această instanță. Cluj. Str. Budai Nr. Antal Nr. 2, cam. 21 pt. ziua de 5 Mai 1949, ora 8 dimineața, în calitate de pârât, în procesul pornit de reclamanta Rottinger Elisabeta, născută Püspöki, contra lui Rottinger Ioan, pentru divorț.

In caz de neprezentare judecătoria se va face în lipsă.

LS

Judecător, p. Grefier, ss. dr. Vajda Béla ss. Pardy Ileana

A 44. SORSJÁTÉK II. OSZTÁLYANAK NYEREMÉNY TERVEZETE

Categória	Lej
1	1.000.000
1	900.000
1	800.000
1	700.000
1	600.000
1	500.000
1	400.000
1	300.000
1	200.000
1	100.000
5	80.000
10	70.000
15	60.000
20	50.000
30	40.000
40	30.000
100	20.000
170	15.000
2100	3.000
2500 osztigori	Lej 21.750.000

Húzás: április 29-én 10-án.

